HARI : TARIKH :

SILA SALIN NOTA DI BAWAH DI DALAM BUKU NOTA

5.4 **Bentuk Pentadbiran Barat di Sarawak dan Sabah**

Aspek pentadbiran Barat	Di Sarawak	Di Sabah
Pembahagian wilayah 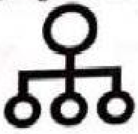	• Dibahagikan kepada **bahagian, daerah** dan **kampung** • **Sempadan kawasan** asas kekuasaan Dinasti Brooke • Terdiri daripada **lima bahagian**, contohnya, bahagian pertama, kedua, ketiga, keempat dan kelima	• Dibahagikan kepada **lima Residensi** • Contohnya, Residensi Tawau/ Kudat/ Pantai Timur/ Pantai Barat/ Pedalaman • Diketuai **Residen** • Daerah diketuai **Pegawai Daerah**
Pengekalan pembesar tempatan Pembesar tempatan	• Penglibatan atas dasar **amanah** • Mengisi **kekurangan** pegawai Eropah • Contoh, **Datu Patinggi**/ Datu Bandar/ Datu Temenggung/ Datu Imam/ Datu Hakim • Diberi **gaji** dan tidak dibenarkan mengutip cukai • **Undang-undang** adat dan tempatan yang tidak bercanggah dikekalkan	• Bagi menjamin **kecekapan** pentadbiran • **Ketua Anak Negeri** diakui dan tidak diakui • **Institusi peribumi dikekalkan** – Ketua Anak Negeri, Ketua Kampung dan Mahkamah Anak Negeri • Ketua Anak Negeri yang sah diberi **gaji** berperanan memelihara keamanan dan peraturan, mengutip cukai kepala dan mentadbir keadilan, menjadi hakim dan membantu majistret
Pentadbiran berhierarki	• **Raja** mengetuai pentadbiran, dibantu Majlis Tertinggi dan Majlis Negeri • **Residen** mengetuai pentadbiran bahagian seperti Kuching/ Simanggang/ Sibu/ Marudi/ Lawas • **Pegawai Daerah** mengetuai daerah	• Diketuai oleh **Gabenor** yang bertanggungjawab kepada lembaga pengarah syarikat di London • **Majlis Penasihat** menasihati Gabenor
Pentadbiran berasaskan kaum	• Dinasti Brooke mengamalkan **sistem pecah dan perintah** • Masyarakat **dikelompokkan**, orang **Melayu** pentadbiran, orang **Cina** ekonomi dan orang **Iban** keselamatan dan ketenteraan • Ketua masyarakat Iban ialah **Temenggung** • Ketua masyarakat Cina ialah **Kapitan dan Kangcu**	• Pentadbiran berasaskan **peribumi** • Pentadbir dikenali sebagai **Penolong Pegawai Daerah** • Dipilih berdasarkan **personaliti** dan **kepakaran**
Perundangan	• **Undang-undang lapan perkara** diperkenalkan • **Mahkamah** diadili oleh raja, dibantu oleh Ketua Majistret • **Mahkamah Cina** di Kuching • **Mahkamah Adat** mengadili masyarakat tempatan	• Menggunakan undang-undang **Barat** dan **tempatan** • **Mahkamah Majistret** menggunakan undang-undang Barat • Mahkamah Majistret diadili oleh **Pegawai Daerah** • Mahkamah Anak Negeri diadili oleh **Ketua Anak Negeri**

Scanned with CamScanner

LIVEWORKSHEETS